

Betreft	Effecten op het aanbod van vbo-profielen door inwerkingtreding Wet bestuurlijke harmonisatie beroepsonderwijs (“ BHB ”)
Datum	30 juni 2022

1. Aanleiding

- 1.1. De Wet BHB (*Stb.* 2021, 548) brengt wijzigingen aan in de Wet op het voortgezet onderwijs (“**Wvo**”) en de Wet educatie en beroepsonderwijs (“**Web**”), en is gedeeltelijk reeds in werking getreden per 1 januari 2022. De inwerkingtreding van het resterende deel van de wet is voorzien per 1 augustus 2022 (*Stb.* 2021, 590).
- 1.2. In deze factsheet komen twee belangrijke wijzigingen aan bod, die samenhangen met de omvorming van de agrarische opleidingscentra (“**AOC’s**”) naar verticale scholengemeenschappen (“**VSG**”). Dat betreft de mogelijkheid van de voormalige AOC’s, om vanuit het voorbereidend beroepsonderwijs (“**vbo**”) voortaan alle profielen aan te bieden (par. 2). En de omstandigheid dat het profiel ‘groen’ – als dat middels een regionaal plan onderwijsvoorzieningen (“**RPO**”) was toegevoegd aan een ‘grijze’ school – niet langer van rechtswege vervalt (par. 3).

2. Omvorming van het AOC: vbo mag voortaan alle profielen aanbieden

- 2.1. De Wet BHB regelt dat elke AOC van rechtswege wordt omgezet naar een VSG (12.2.4 (nieuw) Web), bestaande uit een beroepscollege en in beginsel een school voor vbo.¹ De omzetting naar een VSG door dit artikel beoogt geen wijzigingen aan te brengen in het aanbod van profielen of ander voortgezet onderwijs of in het aanbod aan kwalificaties en niveaus van beroepsonderwijs (12.2.4 lid 5 (nieuw) Web).
- 2.2. Voor wat betreft het mogelijke aanbod aan vbo-profielen, heeft de wetgever er uiteindelijk voor gekozen om geen onderscheid te maken tussen vbo-scholen die deel uitmaken van een VSG (al dan afkomstig uit een voormalig AOC) en ‘reguliere’ vbo-scholen. Alhoewel er in een eerdere fase van het wetgevingsproces is nagedacht over het introduceren van een verwantschapseis tussen vbo en mbo in een VSG, heeft de wetgever hier uiteindelijk vooralsnog van afgezien omdat dit onnodige beperkingen oplegt.²

¹ Artikel 12.2.4 leden 2 en 3 (nieuw) Web. Een VSG is de administratief-juridische samenstelling van een mbo-instelling en een school of scholengemeenschap voor praktijkonderwijs, vbo en/of mavo. Indien een AOC ook praktijkonderwijs of mavo aanbood, wordt dat onderwijs van rechtswege onderdeel van de scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs binnen de VSG.

² Daarmee zou het aanbod van een vbo-school in een VSG altijd moeten worden toegespitst op het aanbod van de mbo-instelling in de VSG. Daarvan is dus afgezien. (*Kamerstukken II 2020/21*, 35606, 6, par. 3, beantwoording vijfde vraag. Zie voor de oorspronkelijke overwegingen betreffende verwantschapseisen onder meer *Kamerstukken II 2020/21*, 35606, 3, par. 3.2.3.)

2.3. Wel is de mogelijkheid opgenomen om op een later moment verwantschapseisen te introduceren in lagere regelgeving (2.6.2. lid 2 sub b (nieuw) Web). Voor nu geldt echter dat ervoor is gekozen *“dat elke vbo-school, dus ook de vbo-scholen die (...) onderdeel uitmaken van een verticale scholengemeenschap, in principe alle tien vbo-profielen kunnen aanbieden.”*³ De start van een nieuw profiel kan ofwel via een regionaal plan onderwijsvoorzieningen (“RPO”) plaatsvinden, ofwel via een ‘reguliere’ stichtingsprocedure.

3. Profiel ‘Groen’: nieuwe profielen via stichting; bestaande profielen, vervallen niet

3.1. Vóór de Wet BHB werd het profiel Groen aangeboden vanuit een AOC, of door reguliere vbo-scholen met instemming van het dichtstbijzijnde AOC (28 Inrichtingsbesluit Wvo). Met het verdwijnen van het AOC als instelling, verdwijnt ook deze instemmingsprocedure. Om versnippering van het onderwijsaanbod Groen tegen te gaan en ongewenste concurrentie tussen instellingen te voorkomen, is wel beoogd om Groen te beschermen.⁴ Daarom is het per 1 augustus 2022 niet langer mogelijk om Groen via een RPO aan het onderwijsaanbod toe te voegen (74b lid 1 sub (nieuw) Wvo). Groen kan derhalve alleen nog via een reguliere stichtingsprocedure voor bekostiging in aanmerking worden gebracht. Dat geldt zowel voor reguliere vbo-scholen als voor de vbo-scholen die deel uitmaken van een VSG.

3.2. Het schrappen van de mogelijkheid om Groen toe te voegen middels een RPO, brengt door de structuur van de wet (109 lid 1 Wvo) ook met zich mee dat bestaande profielen Groen (als die in het verleden via een RPO zijn toegevoegd) niet langer van rechtswege vervallen na het aflopen van het betreffende RPO. De wetgever heeft niet voorzien in overgangsbepalingen voor deze toegevoegde profielen Groen, noch voorzien in een toelichting hoe met deze situatie in de praktijk zou moet worden omgegaan. Dat zou betekenen dat profielen Groen die op deze manier (dus middels een RPO) zijn toegevoegd, voortaan (na 1 augustus 2022) permanent zijn. Een neveneffect dat niet expliciet door de wetgever is voorzien, maar in verschillende regio’s potentieel wel grote gevolgen heeft.

3.3. Het voortduren van de profielen Groen kan (en zal), in de regio’s waar dat van toepassing is, tot bestuurlijke discussie leiden. Die gesprekken worden dan echter niet meer ingekaderd of ingegeven door (het aflopen van) een RPO. Het ‘gelijke speelveld’ dat met de Wet BHB werd beoogd, wordt op dit punt nadrukkelijk van een nieuwe startpositie voorzien.

³ Kamerstukken II 2020/21, 35606, 6, par. 3, beantwoording van de vijfde vraag.

⁴ Kamerstukken II 2020/21, 35606, 3, par. 3.2.3.